

Recovery Konference

14.-15. maj 2012

Behandling og Effekt af Behandling
Recovery-orienteret Psykofarmakologisk
Behandling

Henrik Lublin

Centerchef, dr. med.

Psykiatrisk Center Glostrup

Region Hovedstadens Psykiatri

Behandling og Effekt af Behandling

Recovery-orienteret Psykofarmakologisk Behandling

Forudsætning for behandling

Diagnostik

- Mange patientkategorier – i praksis er det ikke altid lige nemt at stille ”den rigtige” diagnose
- Forudsætningen for enhver god behandling er en pålidelig udredning og diagnostik i samarbejde mellem patient og behandlere
- Diagnosen stilles på baggrund af ICD-10
- Når symptomprofilen er fastlagt og diagnosen stillet skal læge og patient vælge mellem forskellige behandlingstilbud

Behandling og Effekt af Behandling

Recovery-orienteret Psykofarmakologisk Behandling

Diagnostik

Diagnosen stilles på baggrund af ICD-10

- Diagnoseværktøj udviklet specielt mhp. at opnå overensstemmelse, reliabilitet, mellem klinikerne
- De enkelte diagnoser er under stadig vurdering mht. berettigelse og validitet
- Diagnoseværktøjet giver dog kun lidt sygdomsforståelse
- Speciallægens betydning i denne proces

Behandling og Effekt af Behandling

Recovery-orienteret Psykofarmakologisk Behandling

Eksempel – ICD-10 F20.* skizofreni

Tabel 4.2. ICD-10-kriterier for skizofreni.

A.	1)	1 eller flere førsterangssymptomer
		eller
	2)	vedvarende bizarre vrangforestillinger
		eller
	3)	2 eller flere af følgende
	a.	vedvarende hallucinationer med vrangforestillinger uden affektivt indhold
	b.	sproglige tankeforstyrrelser
	c.	kataton adfærd
	d.	negative symptomer
B.		Varighed mindst 1 måned
C.		Udelukkes:
		primær affektiv sindslidelse
		organisk ætiologi

Behandling og Effekt af Behandling

Recovery-orienteret Psykofarmakologisk Behandling

Interventionen – den samlede behandling

- Valg af behandling sammen med patienten
- Fasespecifik behandling
- Hvordan udvælges ”den rigtige” behandling?
- Hvilken hjælp har klinikerens i behandlingsvalget?
- Hvordan inddrages patient og pårørende?

Behandling og Effekt af Behandling

Recovery-orienteret Psykofarmakologisk Behandling

Behandlingsvalget

- Diagnose og symptomprofil
- Egen erfaring
- Andres erfaring
- Patientens og de pårørendes erfaringer
- Forskning – randomiserede og blindede undersøgelser: RCT
- Akkumuleret forskning RCT– metaanalyser
- Referenceprogrammer
- Kvalitetsprogrammer
- Vejledninger mv

Behandling og Effekt af Behandling

Recovery-orienteret Psykofarmakologisk Behandling

Behandlingsvalget

- Referenceprogrammer
  - Skizofreni
  - Depression
  - Angst
- Kvalitetsprogrammer, NIP
  - Skizofreni
  - Depression
- Vejledninger mv.

Behandling og Effekt af Behandling

Recovery-orienteret Psykofarmakologisk Behandling

Behandlingsvalget

- Vejledninger mv. - eksempler
  - OPUS
  - Medicinsk behandling af skizofreni
    - Debuterende
    - Kronisk
  - Psykoedukation
  - Psykoterapi
  - Miljøterapi
- Tværfaglig tilgang
- Inddragelse af patient og pårørende

Behandling og Effekt af Behandling

Recovery-orienteret Psykofarmakologisk Behandling

Vurdering af behandlingseffekt

- Effekt på sygdommens symptomer
  - Behandling, akut, intermediær, lang
    - Hurtig opfølgning, dage, uger, måneder
  - Tilbagefaldsprofylakse
    - Langsigtet opfølgning, år
- Uønskede effekter af behandlingen
  - Bivirkninger
    - Akutte, timer, dage, uger
    - Langsomt indsættende, måneder, år
- Hvad mener patienten og de pårørende

Behandling og Effekt af Behandling

Recovery-orienteret Psykofarmakologisk Behandling

Vurdering af behandlingseffekt og bivirkninger

- Vejledninger
  - CGI, Clinical Global Impression
  - GAF, Global Assessment of Functioning
  - 5-minutters UKU
    - De almindeligste bivirkninger ved medikamental behandling
  - Bivirkninger af ikke-farmakologisk behandling?

Behandling og Effekt af Behandling

Recovery-orienteret Psykofarmakologisk

Behandling

Vurdering af bivirkninger - eksempel

5 minutters UKU

Dato:

Initialer

Labels

Kategori	Symptom	Grad				Bivirkning	
		0	1	2	3	Ja	Nej

0 = ingen/tvilsom symptom
 1 = let
 2 = moderat
 3 = svær

Psykiske

1.2	Asteni/sedation							
1.5	Depression							
1.6	Akatisi							
1.10	Indifferens							

Neurologiske

2.1	Dystoni							
2.2/2.3/2.5	Parkinsonisme							
2.4	Hyperkinesi							
2.6	Akatisi							

Autonome

3.2/3.3	Hypersalivation/hyposalivation							
3.6	Obstipation							
3.7	Vandladningsbesvær/inkontinens							
3.9	Ortostatisk svimmelhed							

Andre

4.5	Vægtøgning (BMI)							
4.8	Amenore							
4.9/4.10	Gynækomasti/galaktoré							
4.12-15	Seksuelle bivirkninger							

Behandling og Effekt af Behandling

Recovery-orienteret Psykofarmakologisk Behandling

- **Effekten af behandlingen skal vurderes på mange områder**
- **Kendskab til områderne, der skal vurderes**
  - **Symptomdimensioner**
  - **Bivirkninger**
- **Mange hjælpemidler**
  - **Mest konkret i form af vejledninger**
- **Opfølgning, gør vi det godt nok? Fx**
  - **Audits**
  - **NIP**
- **Bruger- og pårørendetilfredshed**

TAK